

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**
Előfizetési ár: Az „Otthon” havi melléklettel egyszévre 7 frt
A szépirodalmi melléklet nélkül
negyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Falusi uzsora.

Ne áltassa magát senki a hittel, hogy nincs falusi uzsora; vagy ha van is, nem olyan mérvű az, hogy fenyegető veszélyt képezzen. Híjába volna ez az áltatás, mert aki falun lakik, többé kevésbé mind érzi az uzsora okozatait, tehát meg kell lenni az oknak is. A kisgazdák nap napra szegényebbek lesznek, lépésről lépésre haladnak a teljes tönkrejutás felé. És ha ki közülük tönkre megy — kimondhatjuk bizvást — ezekből legtöbb esetben szocialista, még hozzá a legveszedelmesebb fajtájú szocialista lesz. Nem értjük ezzel azt, hogy az agrárszocializmus kizárólagos oka a kisgazdák tönkrejutásában, tehát az ezt elősegítő falusi uzsorában rejlik, de azt határozottan állítjuk, hogy ennek nagy szerepe van a szocializmus terjedésében, még pedig olyan szerepe, melyet maga az áldozat, a falusi gazda — nemzetünknek fajilag gyenge számítókepeségénél fogva — a legnehezebben ismer el.

Ma, mikor a mezei munkás szocializmus ellen minden erővel küzdünk és egyik főtürekvésünk, e veszedelem teljes megszüntetése: nem árt kissé megvizsgálni az immár elég terebélyessé lett fának gyökereit, — mert ha ezeket kipusztítanunk sikerül, belevész abba maga a fa is.

Ahogy fentebb mondtuk, a szocializmus egyik főokának a falusi, — különösen a terményekkel ükzött uzsorát tartjuk, tehát nézetünk szerint ebben is kell megtámadnunk a szocializmust, mert ha ezt a tápláló gyökérszálat elvágjuk, ezzel is kevésbé fog az terjeszkedni és felvirulni.

Ha az okokat keressük, melyek legnagyobb mértékben segítik elő a falusi uzsora elhatalmasodását, rájövünk, hogy ezek: a könnyelműség, tapasztalatlanság, tudatlanság s főképen a mostoha gazdasági és kedvezőtlen hitelviszonyok. Szüntessük meg ezeket az okokat és megszűnik önmagától az okozat, uzsora is.

A nép könnyelműségét érzelmeire ható komoly tanácsokkal, tapasztalatlanságát, tudatlanságát észéhez mért, tehát könnyen felfogható felvilágosításokkal győzhetjük le. Szükséges tehát, hogy a kormány által kezdeményezett és nálunk a gazdasági egyület által szépen felkarolt népszerű gazdasági előadások minél nagyobb körre terjedjenek ki. Ertelmesebb földbiratók, a lelkesek és tanítók, köz-

ségi jegyzők és törvényismerők oktasák, intsek a népet, világítsák fel meggyőzően szegénysége és nyomorúsága okairól. Kisértsék meg legyőzni a nép könnyelműsége való hajlandóságát és különösen azt, hogy leszokják a mértéken túl való pálinkaivástól. A tudatlanság helyett oltsanak a népbe némi felvilágosultságot, tartsák eléje eljlesztő példákban az uzsora káros erkölcsi és anyagi következményeit; hiszen ez mindenkinek módjában van, ki a néppel érintkezik — s vajon falun van-e kabátos ember, ki ezt nem teszi? — meglássák, a jó eredmény nem maradhat el áldásos munkájuktól.

Valljuk meg, az állam maga sokat tesz a nagy baj leküzdésére, de ebben a társadalom nem támogatja eléggé.

Az állam most is, az uzsorát legkövetlenebbül előidéző rossz hitelviszonyok legyőzése érdekében hathatósan támogatja a községiteliszövetkezetek ügyét, mikor azokat anyagilag, jelentékeny pénzüsszegek befektetésével segíti és erkölcsi támogatásban részesíti. Mentessit az ilyen hiteliszövetkezeteket mindennemű kereseti adó és bélyegilleték alól és ezzel jelentékenyen olcsóbbá teszi a hitelt éppen az erre leginkább rászoruló kisemberek részére.

De nem célnünk, most a községiteliszövetkezetek előnyeit felsorolni, csak rá akartunk mutatni, hogy a törvényhozás a baj legyőzésére alkalmas egy eszközt a kezünkbe adta és ezek után egyesek és a társadalom kötelessége, ezt a legyvert jól felhasználni.

E cél érdekében előnyösen működhetnek a gazdasági előadók és a falusi intelligencia, mely tényezőktől ezt a közreműködést joggal el is várhatjuk.

Nem értjük ez alatt, hogy a hiteliszövetkezetek létesítésének súlyos feladata egyedül rájuk nehezedjék; de óhajtjuk, hogy e nagy munka keresztülvételénél részesítsék hathatós támogatással a már megalakult központi hiteliszövetkezetek a vidékre kiküldendő képviselőit. Járjanak jó példával az urak előtt, a gazdasági ekkor örömmel indul a nyomukon. Álljanak elére az egyes falusi hiteliszövetkezeteknek s ha így lesznek, nemsokára hazánk minden községében lesz ilyen intézmény, mely olcsó hitelnyújtással megöli az uzsorások veszedelmes üzelmeit.

Ezek a — főleg ugyan pénzügyletekkel foglalkozó hiteliszövetkezetek gondoskodjanak arról is, hogy szükség

esetén olcsóbb piacú vidékekről megfelelő minőségű jó galonakészlethez jussanak, melyet a beszerzési és kezelési költség árában bocsátanak az erre szoruló kisgazda rendelkezésére, akár kölcsönképen is, mert hiszen a szövetkezet nem alakulván egyenesen nyereszkesedésre, annak az 1—2 véka gabonának kamata semmiesetre sem ér fel 1—2—3 nyári napszám értékével, amennyivel ma a szegény ember a termény-uzsorásnak falun fizet. Ezzel elérjük azt, hogy a kisgazda szükség esetén is jó, olcsó és teljes mértékben kiszolgáltató gabonához jut csekély kamattal és ily eljárással rövid idő alatt lehetetlenné tesszük a vidéki terményuzsorasokat is.

Az uzsora palástolására igen alkalmas a váltó, az ő szigorú és a kifogásokat csaknem teljesen kizáró természeténél fogva. A kisgazda ezt a, reá hátrányos váltói szigorot nem ismerve, könnyen aláírja a kölcsön kapott 50 frt ellenében a 100 frtra kiállított váltót is és csak a fizetés napján várhatja meg a tevényt, hogy könnyelműségét kizsákmányolták.

Eppen ezért kívánatos volna, hogy a kincstár olyan községben, hol hiteliszövetkezet már van, erre, — ahol még nincs, valamely intelligens emberre, p. a jegyzőre bízva kizárólagosan ezek eladását. Ha aztán a megszorult ember ezektől venné a váltóürlapot, pár szóból hamarosan kitudhatná, mire kell az neki és felvilágosíthatná annak jogi természetéről is. Ilyen eljárással, ha nem is minden esetben, de mégis sokban megakadályozhatná, hogy a kisgazda ilyen veszedelmes fegyvert adjon maga ellen a veszére tőro uzsorások kezébe.

Végül kívánatos volna az uzsoráról intézkedő 1883 XXV. t. c. törvényhozási szigorítása és főképen annak a kimondása, hogy hitelt nyerő kereskedők kivételével, mással szemben legfőkébb 8% kamattal köthető ki és aki ennél magasabb kamatot szed, uzsoravétséget követ el, amely hivatásból üldözendő és elkövetője nemsokára szigorú büntetés alá esik, hanem ezen fölül a kölcsön adott tőkét is, vagy annak legalább egy megszábotott hányadát elveszti valamely jótékony cél javára.

Ez kissé súlyos rendszabály volna ugyan, de aki pénzében, vagyonában támadja meg a társadalmat és különösen ennek, korlátoltabb felfogása következtében magát felfangok ellen kevésbé védeni képes réteget, a sze-

gény népet, — az lakoljon is a pénzökkel; mert csak ilyen szigorú eszközökkel menthetjük meg a pusztító rémtől teljesen a népet, mely az uzsora megszüntével vagyonosabb és boldog lesz, mely helyzetében aztán sem oka sem kedve nem lehet többé, magát a szocializmus karjaiba vetni.

Közigazgatási bizottság. Két hét választotta csak el egymástól a vármegye közigazgatási bizottságának előző havi ülését a f. hó 13-án tartott ülésétől, természetes tehát, hogy bizony ilyen rövid idő alatt nem sok ügy gyülemlött össze, mely ezúttal elintézésre várt és így az egész ülés a szokottnál jóval rövidebb lefolyású volt.

Az ülésen **Vadnay Andor** dr. főispán elnökölt és első előadományként **Csató Zsigmond** dr. alispán mutatta be, a belügyminiszternek az állami tisztviselők jellegével bíró állami anyakönyvvezetőkre vonatkozó fegyelmi szabályzatot, melyet, miután a megye területén ilyen jellegű anyakönyvvezető különben sincsen, egyszerűen tudomásul vettek.

Ezután az alispán a havi pénztárvizsgálat eredményéről tett előterjesztést, ami ezután minden hónapban megtörténik, a belügyminiszternek a megyei pénztárvizsgálóktól — a szigorúbb ellenőrzés szempontjából legutóbb kiadott és lapunkban már ismertetett rendelete szellemében.

Cicatricis Lajos dr. főjegyző bejelentette, hogy Szegvár község nem hajlandó a postahivatalnál létesítendő táviró-állomás költségeihez 500 frttal hozzájárulni, bár a járási főszolgabíró maga is mindent elkövetett, hogy a községi képviselőkkel az ilyen hivatalnak a lakosságra előnyös voltát megértse. A bizottság megnyugodott benne, hogy Szegvár nem akar táviróhivatalt.

A tanfelügyelő előadmányai közül egy azzal számol be, hogy a közoktatásügyi miniszter a horgosi állami népiskola hitoktatóinak, tárcaja terhére, évi 400 frtot állapított meg.

Bemutatja továbbá a tanfelügyelő a szentesi ref. egyház kérvényét 18 tanító 5-öd éves korpótlékának a közoktatásügyi tárcából leendő segélyezés tárgyában, amit a bizottság annál inkább terjeszt fel pártolóan a miniszterhez, merthogy az egyház újabb népiskolákat készült létesíteni és a közoktatásügyre így is erejét haladóan áldoz anyagilag.

Dorosmán a közoktatásügyi miniszter, szakitanító alkalmazásával önálló gazdasági ismételő iskolát létesített, mely minta-parasztgazdasággal lesz összekötve. Ez utóbbi céljaira a község, a közbirtok felosztásából ajánlott fel bizonyos földterületet, mely azonban, szakértői megállapítás szerint arra a célra nem alkalmas. A közoktatásügyi miniszter most a tanfelügyelő közbenjöttével felhívni véli a községet arra, hogy a felajánlott földet egy — a község közvetlen közelében levő, alkalmas területtel cserélje fel és azon a szükséges épületeket saját költségén építtesse meg, amiért cserében, a költségek teljes visszatérüléseig, a miniszter a községnek engedné át a létesítendő mintagazdaság nyelvének 80 százalékát. A bizottság így szellemben való eljárása is utasította a tanfelügyelőt.

A pénzügyigazgató jelentéséből a törvényenkivüli állapotra jellemző adat, hogy a megye területén január hóban csak 10028 frttal kevesebb közvetlen állami adót fizettek be, mint az előző év hasonló szakában.

Az államépítési hivatal főnökének jelentése pedig a vármegyei telefonhálózat berendezésének késedelmét igazolja azzal, hogy az államnak nem áll — a berendezéshez szükséges mennyiségű kapcsolószekrény a rendelkezésére. Jelzi azonban, hogy a telefonhálózat tavasszal mindenesetre átadatik a forgalomnak.

Ugyancsak a főmérnök tett igen érdekes előterjesztést a természetben leszolgáltatandó közmunka-adó ügykezelésének általa történt tanulmányozásáról és azon módokról és eszközökről, melyekkel az itt korábban előfordult rendeltenségeket, melyek — sajnos — az egész megyében szentesen fordulnak elő a legnagyobb mértékben — a jövőben gyökeresen el kellőzni lehet.

A bizottság a főmérnöknek köszönetet is szavazott buzgalmaért s ezzel az ülés bezárt.

Vármegyei közgyűlés

febr. 14—15.

Uj képet öltött a vármegyei közgyűlési terme, hogy a sok újonnan választott bizottsági tag, meg az új virilisek is bevonultak: először gyakorolni bizalom- vagy vagyonadta jogaikat.

Itt is ott is új alakok tünedeztek fel és a jelenvöltekat összeíró alispáni irattárosnak ugyancsak meggyűlt a baja, mire a sok idegen arcon, alakon eligazodott: ki, ki nem megyebizottsági tag, meg mi legyen az illetőnek becses neve.

A kisteremben jóval a gyűlés előtt mozgalmas volt az élet. Apró rajokban jöttek itt össze a megyepárt tagjai, száma, szemre impozáns tömeg, mi közben a terem udvar felőli jobb mezejét egészen megtöltötte az ellenzék, mely ezúttal szintén crós haddal vonult be úgyanyira, hogy a balmező egy jelentékeny területére is ki kellett terjeszkednie, hogy elhelyezkedhessenek.

A gyűlésnek pedig, ha jól vesszük, csak két jelentős momentuma volt: az egyik a politikai, a másik a helyi jellegű, — a heves-megyei határozat és a szentesi villamvilágítási szerződés ügye.

A első napon legalább ennél több alig történt, dacára annak, hogy a gyűlés déután 2 óráig elhúzódott. A lélegzetvesztő szónoklatok mián.

Lefolyását e két napos közgyűlésnek egyébként a következőkben adjuk:

Elnökök: **Vadnay Andor** dr. főispán a gyűlést megnyitván, üdvözlő első sor az új megyebizottsági tagokat és azon reményének ad kifejezést, hogy lelkes, önzetlen intézői lesznek mindenkor a közügynek, majd meleg szavakban emlékszik meg a Londonban meghalt **Károlyi László** gróf elhunytáról és indítványra a közgyűlés egyhangulag határozta el, hogy részvétét az elhunyt apja és fivére előtt jegyzőkönyvi kivonattal is tolmacsolja.

Ez után áttérve a napirendre, tudomásul vették az alispáni énegyedves jelentést; a közigazgatási bizottságba helyettes t. ügyésznek megválasztották **Mateffy Ferenc** drt; a községjegyzői nyugdíjvalasztmányból kilépő tagokat, **Magyar Elek** kivételével, aki helyére **Győry Antal** szentesi városi főjegyző került, ugyane bizottságba újabb beválasztottak; egyhangulag elhatározta, hogy a megye gyümölcsösözését végett elhelyezett pénzintézet ez évben is a 3 takarékpénztárnál hagyják; tudomásul vették az igazoló választmány jelentését a legutóbbi pótló választásoknál bejutott megyebizottsági tagok igazolásáról, valamint egyéb kormányrendeletek közt azt is, hogy a kereskedelmi miniszter nem hagyta jóvá Szentes képviselőtestületének a közutak használatáról alkotott szabály-

rendeletét, amit különben közölni fognak a várossal, — eztán rátértek Torontál és Heves vármegyékre, valamint Debreczen város törvényhatóságának a politikai helyzetre vonatkozó körirataira.

Cicatricis Lajos dr. főjegyző terjesztette elő az ügyet. Ismertette a köriratok lényegét, hogy Torontál megye és Debreczen az obstrukció elitélésevel a kormányknak szavaz bizalmat, ellenben Heves vármegye az ellenzékkel és az obstrukció tisztelet meg bizalmával, majd felolvassa a határozati javaslatot, mely szerint arra való tekintettel, hogy vármegyénk, e politikai helyzetben egyszer már nyilatkozott, az országgyűlési pártok közt most folyó békétanácskozások idején pedig okos dolognak se tartaná a beavatkozást, ezúttal a társ-törvényhatóságok köriratai felett napirendre tér.

Sima Ferenc nem fogadja el a határozati javaslatot és valósággal obstrukciós politikai beszédben, melyről azonban elismérik, hogy a mérséklet hangján tartotta, indítványozta, hogy Csongrádvármegye csatlakozék Hevesvármegye köriratahoz és mondja ki az adófizetés és ujonc szolgáltatás megtagadását.

Kátaipál János pártolta ezt az indítványt, valamint **Hász Judas**, akinek beszéde azonban személyes kérdésben való rövid felszólalásra kényszerítette **Burg Dénest**, aki a minszent **elvtársak** alaposan megmosdatja.

Cicatricis Lajos dr. szólott még röviden, de alapos érvvel a határozati javaslat mellett, mire a törvényhatóság — miután névszerinti szavazást kérték, — ily úton 80 szavazattal 46 ellen el is fogadta ezt a javaslatot.

Apró cseprő ügyek következtek volna erre; de a közgyűlés, a főispán indítványára ezek hatrább szorításával a szentesi villamvilágítás tárgyában hozott városi közgy. határozat és az ellen **Csúcs Lajos** és társai részéről benyújtott fölébbezés ügyét vette soron kívül elő, hogy azt még a megyebizottsági tagok nagyobb érdeklődésével intézhessék el.

A főjegyző felolvassa a városi képviselőtestületnek a szerződésköltést kimondó határozatát, majd a fölébbezés indokait ismerteti kivonatban és előterjeszti az állandó választmány határozati javaslatát, mely szerint, a határozat feloldásával, a város a fölébbezésben felhozottak és egyéb indokok figyelembe vétele mellett új szerződés kötésre és a kész szerződésnek jóváhagyás végett leendő bemutatására utasítások.

Lakos Imre dr. polgármester e javaslat ellen szólal fel és bemutatott aktakkal, továbbá eléggé figyelmet érdemlő érvekkel dönti meg a fölébbezés indokait pontról pontra. Kimutatja, hogy a villamvilágításra való áttérés nem új eszmé a város képviselőtestületében, mert hiszen erre 1893-ban már szerződést is kötött és annak a szerződésnek a létrejöttén dajkalkodtak akkor az eszme mai heves ellenzői: **Szedes János**, s a fölébbező **Csúcs Lajos** is. A város ezúttal érett megfontolás után hozta határozatát és pedig nagy szótöbbséggel, miert is a törvényhatóságok arra kéri, hogy azt a határozatot, — az állandó választmány javaslatának mellőzéseivel — hagyja jóvá.

Sima Ferenc szintén a városi határozat és szerződés kötés mellett, **Szedes János** az ellen és a határozati javaslat mellett szólalnak fel, míg **Tasnády Antal**, a fölébbezők nevében nagy készséggel fejti ki az általuk felhozott indokok helyességét, melyek alapján a város határozatát feloldani kéri.

Cicatricis Lajos dr. főjegyző szintén a határozati javaslat elfogadását ajánlotta s végül **Fekete Márton** mutatott rá arra, hogy a városnak milyen nagy érdeke az, hogy ez az ügy közmegegyezésre oldassék meg és hogy ezek szerint nem lesz kárbavetett idő az sem, ha a határozat és szerződés újból visszakérül a városhoz, újabb megfontolás végett.

A vály ezzel véget ért. Szavazásnál a nagy többség az állandó választmány határozati javaslatát fogadta el és — miután a folytatólagos tanácskozás idejét másnap d. e.

9 óra óta tüte volna ki, — a főispán azonban, délután 2 órakor a tanácskört bezárta.

Másnap.

A bizottsági tagoknak jelentékenyen megcsappant érdeklődése mellett nyílt meg, Csato Zsigmond dr. alispán elnöklésével, f. hó 15-én délelőtt 9 órakor a folytatolagos meggyűlés, melynek valami nagyobb jelentőségű, általánosabb érdekű ügy elintézése nem is jutott részül.

Az ezek között jelentősebbek voltak: a tárgysorozat 13-ik pontja szerint a tavasszal bekövetkező Szentés városi általános képviselőválasztás vezetésére elnök kiküldése, mely tisztre egyhangulag Cicatricis Lajos dr. főjegyzőt választották meg; az árvaszék előterjesztése 4-ik ülnöki állásnak államdotációval való megszeresítése iránt, amit, időszerteilen voltán fogva mellőztek; 200 ft megszavazása a f. évi szegedi orsz. mezőgazdasági kiállítás céljaira; Csongrád község képviselőtestületének a szabályrendelet módosítására vonatkozó határozata, melyet az ellene benyújtott fölébvezés elvetésével jóváhagytak s végül Szentés város ez évi költségvetésének, a lapunk előző számában ismertetett módosítások eszközölésével történt jóváhagyása.

Ezután a póttárgysorozatot vették rendre és itt első sorban is évi 100 ft állandó segélyt szavaztak meg, a közművelődési alap terhére, a várm. történeti és régészeti társulatnak.

Minthogy községi munkás segélyalpok lesznek országsszerűen — államsegélylyel alakitandók, elhatározta a közgyűlés, hogy e célra a földművelésügyi minisztertől évi 5000 ft államsegélyt kér.

Szentés város képviselőtestületének azt a határozatát, melylyel az eladót-alapnak az állattenyésztés fejlesztése érdekében, apaállatok beszerzésére leendő felhasználhatásra kér engedélyt, azzal hagyta jóvá a meggyűlés, hogy az alapon menőlokat, bikákat és kanokat lehessen a városnak beszereznie.

A szegedi adófelhasználási bizottságba, a vármegye részéről rendes tagnak Burg Dénes, póttagnak Wimmer Károlyt választották meg.

Végül elvetették Soós Ferenc és társainak, Szentés városnak a nyomtatványok vállalatra adása ügyében hozott határozata ellen benyújtott fölébvezését. Délelőtt egy-egyed 11 óra e másnapi gyűlés már véget is ért.

Ujdon-ságok

Szentés, 1899. febr. 15.

— **Személyi hír.** Vadnay Andor dr. főispán, aki a f. hó 12-én este Budapestre lát hazaérkezett, hogy a közigazgatási bizottság és törvényhatósági bizottság gyűlésén elnököljön, a f. hó 15-én ismét visszautazott a fővárosba.

— **A cselédelhelyezőügy szabályozása.** A r. d. Kálmán főkapitány egészségcsécsé alapokra, szigorúbb hatósági ellenőrzés alá akarja helyezni a cselédszerzés kérdését, ami igen üdvös dolog, mert bizony ez a nagyon fontos ügy nálunk eddig eléggé el volt hanyagolva. A főkapitány terve, szabályrendeletet alkotatni a várossal a cselédelhelyezés dolgában és e célból most Kassa város kapitányi hivatalához fordult, hogy küldjen meg neki mintául a maga erre vonatkozó szabályzatát.

— **Gazdabál.** Ahogy az előkészületek után itélve, előre megmondottuk, — a csongrádmegyeyi gazd. egysület javára f. hó 14-én, húshagyó kedd éjszakáján a városi színházteremben rendezett táncvigalom tényleg az idei farsangi évad legfényesebb sikerű mulatósága volt minden tekintetben, sőt várakozáson fölül jól sikerült, mert ha számításunk nem csal, csaknem 200 ft tiszta jövedelmet hozott az egysületnek, ami pedig nálunk, baljóvelemnek nagy summa pénz. A figyelmes rendezőség nemcsak izléses táncrendekkel lepte meg e bálban a hölgyeket, hanem

ezenfölül az első régeys alkalmakor egy-egy kis elővirágcsokrok: is adott minden tancsnőnek és a bál látogatottságára épp az vet lényes világot, hogy a megrendelt 60 csokorkából nem is jutott a szépek mindegyikének. Kiválóságos kivitárdit tartott ez a kedélyes és festelen családias mulatság s bizony még reggel is húzta a cigány az étteremben.

— **Házasság.** Eisler Soma dr. teés-fabiani körorvos ma délelőtt lép házasságra Batik Juliska kisasszonnyal, özv. Batik Sándorné urnő szeretetreméltó, szép leányával. A polgári házasságkötés után délelőtt 9 órakor lesz az ifjú pár egyházi megáldása a református templomban, mire az új házaspár nászútra indul.

— **A bankóhamisítók Budapestén.** A Vásárhelyről Szegedre vitt s ott a törvényszék vizsgálóbírója Hubacsék Pál által kihallgatott bankóhamisítókát f. hó 13-án a szegedi csillagbörtönből már útnak indították Budapest felé. Csendőrfedezet alatt gyalogoltak ki a foglyok, szám szerint tizen, a »Szeged« állomáshoz és természetes, hogy sok kíváncsi nézője került az utcán való végigvonulásuknak. A banda tagjait Budapestén a városi gyűjtőfogházba viszik és ott maradnak mindaddig, míg a budapesti törvényszék meg nem kezdi bűnügyök végtárgyalását. Hogy ez mikor lesz: híjába való volna e fölött még csak találgatásba is bocsátkozni.

— **Bimbóhullás.** Nagy csapás érte a f. hó 14-én Stamer János kir. postatisztet, másfél éves leánykájá, Erzsike elhunytával, aki a gyermekgyilkos betegségek valamelyikének lelt, szülei mély bánatára, ártatlan áldozata. A kedves gyermek temetése ma délután 3 órakor lesz a Kossuth-útcái gyászháztól. Vigasztalja meg a közrészvét a gyászba borult szüleket, mélységes bánatukban.

— **Megölte a kuruzslás.** A f. hó 13-án Göbölövs Jánoshoz hívták Reiss Samu dr. orvost, aki az asszonyt agóniában találta, de az ágya közelében levő asztalkán kámfaradabokat is talált, miket — a házbellek állítása szerint, Göbölövsné — aki különben hosszabb idő óta szenvedett hasvizkórban, köhögés ellen szokott volt lenyeldeni. Az asszony csakhamar meg is halt; és bár semmi gyanús körülmény nem függ halálával össze, — miután nem lehetetlen, hogy a kámfarral való kuruzslás siettette a halálát, Labos Endre dr. kerületi orvos az esetről jelentést tett a kapitányságon.

— **Aki döghúsrá ehés.** A városi dögtér igazgatója, a gypmester ellen, de a telep ellen is sűrűn fordulnak elő panaszok a kapitányságnál és bizony ideje volna már ott alapos hatósági nagytakarítást tartva, kiküszöbölni a nem oda való embereket. Legutóbb Szabó István rendőr tett jelentést a dögtér egy pecére, Országy József ellen. A nevezettre egy elhullt marha dögtetémenek fertőtlenítését és elcsatását bízta, majd a nevezett rendőrt küldték ki, utánaézni, hogy teljesítette a pecér az utasítást. Hat bizo e kelme ezt, a jelentés szerint úgy teljesítette, hogy a jóság egy részét földelte csak el; husából mintegy 40—50 kilónyi azonban beszóva és fogyasztásra felretéve talált a rendőr. A kapitányságtól joggal elvárhatjuk, hogy az ilyen döghúsrá ehés pecér a telepről eltávolítsa.

— **Harc az örökségt.** Szarka István meg Tabit Antal a 60 as években gőzmalom alapították Szegváron, mely 1871-ben megbukott s közös pénzen újra megvették. Haláluk után ifj. Tabit Antal Szarka István örökséket beperelte apjának állítólag apjukkal szemben fentállott 1740 ft követelése erejéig, de keresetével a kúria is elutasította. Tabit, aki időközben megelémedett ember lett, 1886-ban perujtással élt, tanúkat is nevezett, kik közül különösen Lovas Antal vallomásra ezúttal helyet adtak ugyan a perujtásnak, de azt a kúria ezúttal is elvetette. Most fordult a kocka. Szarka örö-

kösi tettek bűnvádi feljelentést Tabit ellen, hamisnak mondván a tanuk nyilatkozatát, melynek alapján ellenük pert ujtított és följelentették Lovas is hamis tanúzásért. Tabit ekkor újra rávette Lovast, hogy mellette tanúskodjék a perben; lejtatta és pénzzel is megvesztegette a szegény embert, 40 frttal a tárgyalás napján is, aki aztán úgy vallott, ahogy kitanították. — De nem hagyta nyugodni a lelkiismeret, bejött a szentesi járásbírószághoz, ahol töredelmes vallomást tett, mire most már hamis tanúzásra való csabításért és magánokirathamisításért fogták bűnperbe Tabitot, ki különben egy izben már 4 évig volt a börtön lakója. A szegedi törvényszék a napokban tárgyalta ezt a bűnyüget, melynek során Tabitot másfél évi börtönrre ítélték.

— **Hirtelen halál.** Jól ismert alak volt városunkban Keller Mór, vagyonos bpesti lakoskedő, aki gyakran megfordult a városban és rendesen csapatot is jó lóvásárt, meg adta át a szemrevaló csikónak, lónak. A f. hó 13-án Keller szintén Szentésen időzött, vásárolt is több lovát, miket — miután az értük járó vételár kifizette, el is szállított. Még hátra volt néhány elővezetett ló megvizsgálása, de — mert rosszul érezte magát, ezeket Nótári Pal lókupec udvarára vezette, hogy ott alkuszik meg rájuk. Itt rosszullette még fokozódott, a kövér, vérmes ember összeesett és Nótáriék lóhalálban futtattak orvosát. Lovy Zsigmond drt az utcáról hívták el, de mikor az orvos odaérkezett, a kereskedő már haladokolt s pár percre rá ki is szenvedett. Halála híret rögtön táviratban tudatták nejevel és Temesváron lakó fiával, kik ravatalhoz siettek és a hullának Budapestre szállítása dolgában intézkedtek. Keller zsidó vallású volt és így temetése itteni szertartását az izr. szentegylet rendezte.

— **Nimrodok táncvigalma.** A szentesi vadászoknak lapunkban már jelzett vadásztáncmulatósága március 4-én lesz a kaszinó teremben, hol a 34 tagú rendezőség vendégei lesznek a meghívottak, miután az úri mulatóságot belépődij nélkül rendezik. A diszes meghívók most készülnek és még a hét folyamán szét is lesznek küldve.

— **Kifosztott üzlet.** Csany községből arról értesítik lapunkat, hogy ott a napokban egy éjjel kifosztották Czinner Jakab üzletének a kirakatát. Farsangi mulatozásból hazatérő legények garázda munkájának tartják ezt a betöréssé tolvajlást, melynek tetteseit a csendőrség nyomozza.

— **A katolikus egyház meg a temetőcsősze.** A katolikus egyház gondnoka panaszt tett a n. l. Ignác volt temetőcsősze ellen, hogy a temetői épületeket megrongálta, mert egy ablakot, egy ajtót, meg egy kulcsos zárat vitt el onnan, mikor elköltözött. A volt temetőcsőszezt kiküldött rendőrök alig voltak képesek a bepanaszoltat rábírní, hogy őket a kapitányságra kövess, ahol aztan azt vallotta, hogy a kérdéses tárgyakat igenis elvitte, mert azokat ő csináltatta és az egyház nem akarta neki az értéküket megfizetni. Úgy látszik, bíró kell ebben az ügyben, nem rendőrség.

— **Vásár.** Földeakon a f. hó 18-án és 19-én lesz az idei téli országos vásár megtartva, melyre vészmentes helyekről sertések is felhajthatók.

Foulard-selyem 65 krtól

3 ft 95 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 ft 65 krig méterenként — a legdivatosabb szővés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postabér és vámentesen valamint házhoz szállítva — mintákat pedig postatorodultával küldednek. **Henneberg G. selyemgyár** (os. és kir. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelezés, Svájcba kétszeres levélbelyeg ragasztandó.

Elszámolás és köszönetnyilvánítás

A szentesi kereskedő ifjak együletének f. hó 4-iki működésvélti előadásán és táncvigalman bevétel volt 230 ft, hához szállítva ugyanígy.

Felülízetni szivesek voltak: Goda István 5 frt; Novobáczky Győző 4 frt. Sudig N. (Bécs) 3 frt; Bányai József, Jakó Mihály, Depszér Károly 2—2 frt; br. Orsbach Hugó, Grünberger Rudolf 1.20—1.20 kr; Sárdi Mihály 1 frt 21 kr; Koczka József 1 frt 10 kr; Szánthó és Tóth 1 frt 90 kr; Paulits Károly, Tupler Sándor, Bleier Sámuel, Szentesi Lap Sztahmár Károly, Frenkl Henrik, ifj. Nagy Ferenc, T. Petrovsky János, Debrecenyi Endre, Bäder József, Hamza Gyula Székely Adolf, Schwarcz Antal, Singer Ármán, Lévy Dezső 1—1 frt; Goda Gyula 80 kr; Erdélyi Ödön, Tabak Sámuel, Kohn Miksa, 50—50 kr; Boskovicz N. Práznovszky Albert, Springer Dávid 20—20 kr.

Ugy a szives felülízetőknek, valamint a műkedvelő hölgyeknek és uraknak és akik az est sikeréhez bármiben hozzájárultak, a rendezőség nevében mond köszönetet.

Sárdi Mihály.

Irodalom.

Az egyiptomi művészet legszebb emlékeinek, a karnaki nagy templom oszlopainak pompás színes mását adja a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 12-ik füzeté. A természet legbájosabb növényének, a lotosnak vonalait utánozók az egyiptomiak csodálatos bájú oszlopokat. A bambózó lotos szarát, a kinyílt kelyhű lotos-virágot, és legtöbbször épületeiknél a többczikkű lotosköteget. Ki is festették e hatalmas, de finom vonalú oszlopokat, a kék, sárga, és vörös szín leg-szebb árnyalataival. Finom vonalakkal várszolták az oszlopokra a lotoskelyhű köré a növény pompás levelét. tövökön tarka szalag-gal szorítva által. A lotos-köteg alul is levelekkel ékeskedett, az oszlop lábánál; ott a hajtasokat jelölték meg a művész, gyengéd, halvány vonalakkal. A virág kelyhű ábrázoló oszlopfőt keskeny kék vonalak tarkázták, mintegy a növény erci. A bambó keskeny vállkörbe ment át, úgy tartotta az épületet, a többi oszlop közvetlenül hordta tehát. Gyöngéd, finom előkelő oszlopok ezek, még nagy arányokban is s az építések ma is sokat tanulhatnának az egyiptomiaktól, kik oly szépen tudták összolvastani a bájút és kecsket a hatalom és erő jellemvonásaival. Az ó-egyiptomi művészetet egészében kitűnően ismerteti az illusztrációkban dús gazdag Nagy Képes Világtörténet, melyből most a 12-ik füzet jelent meg. E füzet ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben és a kiadó társulatnál.

A Vasárnapi Újság február 12-iki száma 23 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »A Kisfaludy-társaság új tagjai.« (Berzeviczy Albert, János Gusztáv, Szabolcska Mihály, Alexander Bernát és Ambrus Zoltán arczképpel). — Költemények: »Temetőben.« Irta Horvát Boldizsár; Szabolcska Mihály költeményeiből: »Az akácfa;« »Salzburgi csapszékben;« »Hortobágyon.« János Gusztáv műfordításaiból: »A patak« (Tennyson költeménye). — Regénytar: »Az öregek.« Elbeszélés. Irta Mikszáth Kálmán (Goró Lajos eredeti rajzaival). — »A vadállom.« Irta Theuriet André. Franciaából fordította Gerőné Cserhalmi Irén (a párisi kiadás eredeti illusztrációival). — »Amerikai szokások.« Irta Virter Ferenc. — »Himfy-dalai szereplők.« (képekkel R. Hirsch Nelli rajzai és fényképek után). — »Bóra Katalin« (arczképpel). — »Csató Pal.« Irta Beöthy Zoltán (Csató Pal arczképpel). — »A parduéz nyaklancza.« Elbeszélés. Angolból fordította S. V. — »Gróf Caprivi halála« (arczképpel). — »Bartalus István« (arczképpel). — »Molnar József« (arczképpel). — »Angol főúr az utcán« (képpel: Poulett lord mint utcazi verki). — A Kisfaludy-társaság ünnepi ülése. — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyetlek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok.

Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedr-évre 2 frt; »Politikai Újdonságok«-kal együtt 3 frt. Merendelhet Frenkl Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem u. 4 sz.) Ugyainnt megrendelhető a Képes Néplap-legolcsóbb újság a magyar nép számára, e-gész évre csak 2 frt 40 kr, fél-évre 1 kr 20

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatózsda. (Reich Jenő és társa heti jelentése.) A vetések állásáról beszélő jelentések továbbra is kedvezőek. A külföldi piacokon a helyzet nem változott. Nálunk gyenge volt a kereslet és a forgalom az összes cikkben korlátolt. Takarmány-cikkek ártartóiak. B u z a szilárd irányzatban kezdődött, s a malmok jó vételkedvet tanusították; hirtelen azonban fordulat állott be. A kereslet teljesen megszűnt s az árak 10—15 krral csökkentek. A legmagasabb eladási ár 10. 60, frt. A r p a (takarmány és hántolási célokra) szilárd maradt, az árak 10 krral emelkedett; 6. 50 — 6. 60 frtot fizettek érte. Z a b nem változott. A hozatalok tartoson mérsékeltek s a kereslet is csekély. 5. 80 — 6. 10 frt. érhető el. T e n g e r i, ó-árú el volt hanyagolva. 5. 30 — 5. 50 frt. körül váltakozik.

Népesedési mozgalom.

1899. február hó 4-től 11-ig

Házasságok kötöttek: Német Ferencz Török Erzsébettel, Cseh Sándor Malata Máriaival, Nagy István Zoó Eszterrel, Csáki Balog János Kis Juliánával, Bazsó János Vári Zsuzsánnával, Marton Gabor Fabián Toth Sárával, Mészáros József Öze Rozáliával, Karacsony József Szikszai Máriaival, Földvári Nagy János Zsiga Teréziával, Mulat József Labadi Eszterrel, Miskolci Sándor Olah Lidiával, Kuli Bálint Gyarmati Máriaival,

Születtek: Turi Nagy Sándor József, Czibola Sándor, Magóri Lajos, Rác Ferencz, Czákó Balázs József, Orosz Jusztina, Juhász Julianna, Füst Molnár Ilona, Kréter Balázs, Lantos István, Szabó Jusztina, Kósa Julianna, Maróti Imre, Szabó Francziska, Józsa Matild, Balázs György,

Elhaltak: Ráóczi Ferencz 21 napos, hörgőlob. Nagy Anna 62 év, nehézkőr. Szóke János 5 év, tüdőlob. Juhász Nagy Anna 69 év, agyszélhűdés. Kormos Lidia 3 hó, tüdőlob. Sipos János 38 év, tüdőlob. Varga Sára 89 év, végegyengülés. Lengyel Anna 60 év, agyszélhűdés. Balog Imre 18 napos, tüdőhurut. István János 2 hó, tüdőlob. Mácsai János 27 év, tüdőlob. Eida Zsuzsanna 43 év, méhrak. Kulcsár János 2 hó, rängöröcs.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. MATEFFY FERENC
Társ-szerkesztő: BANFALVI LAJOS.

525/5. tk. 898.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíróház mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Szentesi központi takarékpénztár r. társ. végrehajthatóan Kristó Nagy János szentesi lakos végrehajtást szenvedett elleni 400 frt tökékövetelés és járul iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbíróház területén lévő, a szentesi 5582. sz. t. j. 2875 r. sz. alatt foglalt ház és udvarból végrehajtást szenvedett illető 1/3 részre a C. 5. alatt Nánási Nagy Eszter javára bekebelezett holtigaláni haszonélvezeti szolgalmi jog fentartásával 401 frt 60 krban, továbbá a Fabián sebestyéni 53 sz. t. j. 72 r. sz. alatt foglalt 34^{1/2} hold külső Fabián szantóból és tartozékaiból végrehajtást szenvedett illető egy ötöd részre — a C. 7. alatt Nánási Nagy Eszter javára bekebelezett holtigaláni haszonélvezeti szolgalmi jog fentartása mellett 1376 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi március hó 13-ik napján d. e. 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság épületében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok téesárának 10 százalékát vagyis 40 frt 16 krt és 137 frt 60 krt készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt atszolgáltatni.

Kelt Szentesen a kir. járásbíróház mint telekkönyvi hatóságnál, 1898. évi dec. hó 1-ső napján.

KATKICS, kir. aljbíró.

Kiadó üzlethelyiség.

Szarvarson a piactér legnagyobb forgalmú oldalán egy tágas üzlethelyiség fűszer- esetleg más üzletre 1899. május 1-től bérbeadandó; — bővebb értesítést ad Bárány Béla vaskereskedő.

Ugyanott egy jó családból való fiú tanulól felvétetik.

Egy jó karban levő zongora jutányos áron eladó, megtekinthető IV. t. (Kisér) 653. sz. alatt, Sántha Ferenc házában. Levélben értekezhetni Tantó Imre tanítóval Tisza-Földváron.

Meghívás.

A „Szentesi Takarékpénztár“ 1899. évi március hó 4-ik napján délelőtt 9 órakor, saját házában

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a tisztelt részvényesek tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Zárómérleg beterjesztése a felügyelőbizottság jelentésével, nyerevény felosztása s a felmentvények megszavazása.
3. Ügyészi jelentés.
4. Évi költségelőirányzat és leltár bemutatása.
5. Az alapszabályok 4., 18., 22., 36., 46., 47., 56., 65., 76., 103., 104., 105., 106., 107., 108. és 112. §-inak módosítása céljából az igazgatóság és a 10kgy. 1898. számú közgyűlési határozattal kiküldött bizottság együttes javaslata.
6. Kérvények és indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal beadatnak.
7. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag megválasztása.

Szentes, 1899. évi február 14.

Kiss Zsigmond,
elnök.

Jegyzet: Kivonat az alapszabályok 22. §-ából. A közgyűlésen csak oly részvényes vehet részt, ki részvényeinek, vagy az ezekről szóló zálogjegyeinek az intézet hivatalában felmutatása mellett igazolványát és szavazati jegyeit a közgyűlés előtti nap d. e. 12 óráig már megszerezte és részvényeit a rendkívüli közgyűlés előtt legalább 15 nappal, a rendes közgyűlés előtt pedig 30 nappal saját nevére jegyeztetten átíratta.

Kivonat az alapszabályok 19-ik §-ából. A közgyűlés tárgyai 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében kitéve, a részvényesek által megtekinthetők.

Földeladás.

Kanász Nagy Sándornak a felsőréti földje arprometvények alá kiadó, esetleg örökáron eladó. — Értekezni lehet III. t. 641. sz. a.